

SLUŽEBNÍ PŘEDPIS**nejvyššího státního tajemníka**

ze dne 30. prosince 2024,

**k vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních
zaměstnanců s výkonem státní služby a o bližších pravidlech pro výkon státní
služby z jiného místa**

Nejvyšší státní tajemník stanoví podle § 11 odst. 1 a 3 až 5 ve spojení s § 116, 117 a 117a zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění zákona č. 448/2024 Sb., (dále jen „zákon o státní službě“) a v souladu s nařízením vlády č. 144/2015 Sb., o výkonu státní služby z jiného místa a pravidlech pro vytváření předpokladů sladění rodinného a osobního života s výkonem státní služby (dále jen „nařízení vlády“):

Čl. 1**Předmět úpravy**

Tento služební předpis stanoví bližší pravidla pro vytváření podmínek pro sladování rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby (dále jen „sladování“) a bližší pravidla pro výkon státní služby (dále jen „služba“) z jiného místa.

Čl. 2**Základní ustanovení**

(1) Služební úřad vytváří podmínky pro sladování, a to prostřednictvím nástrojů ke sladování uvedených v zákoně o státní službě a dalších nástrojů v daném služebním úřadu možných a za předpokladu zajištění řádného plnění úkolů služebního úřadu.

(2) Nástroji ke sladování jsou zejména

- a) povolení pružného rozvržení služební doby (§ 99, 100 a 116 zákona o státní službě) nebo jiného rozvržení služební doby (§ 99 a 116 zákona o státní službě),
- b) povolení kratší služební doby (§ 68, 99 a 116 zákona o státní službě),
- c) povolení neplaceného služebního volna včetně neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku (§ 105 zákona o státní službě),
- d) přerušení výkonu služby (§ 69 zákona o státní službě),
- e) zřízení mateřské školy nebo dětské skupiny a vymezení prostoru pro krátkodobý pobyt dětí (§ 116 odst. 1 zákona o státní službě, § 3 odst. 3 nařízení vlády),
- f) výkon služby z jiného místa (§ 117 zákona o státní službě) a

g) zřízení doplňkového služebního místa (služební předpis nejvyššího státního tajemníka upravující pravidla předkládání systemizace a návrhů organizační struktury).

(3) Při uplatňování nástrojů ke sladování služební orgán přihlíží k potřebě státního zaměstnance sladovat rodinný a osobní život s výkonem služby. Služební orgán zohledňuje zejména zdravotní a osobní stav státního zaměstnance a jeho rodinné poměry, vzdálenost a dostupnost pracoviště z bydliště státního zaměstnance nebo, vzhledem k úkolům, které státní zaměstnanec plní, jeho zvýšenou potřebu nerušivého pracovního prostředí.

(4) Služební orgán dbá, aby při uplatňování nástrojů ke sladování ve skutkově shodných nebo podobných případech postupoval obdobně a nevznikaly nedůvodné rozdíly.

(5) Je-li pro účel sladování třeba uplatnit několik nástrojů ke sladování souběžně, služební orgán takový souběh umožní, nebrání-li to řádnému plnění úkolů služebního úřadu.

(6) Služební úřad v rámci svých provozních možností uplatňuje nástroje ke sladování tak, aby podpořil nebo upevnil zdraví, pohodu a pracovní spokojenost státních zaměstnanců (tzv. well-being).

Čl. 3

Služební komunikace a dostupnost ve služební době

(1) Služební úřad dbá o zachování hranic mezi výkonem služby a rodinným a osobním životem státních zaměstnanců.

(2) Služební úkoly vyřizuje státní zaměstnanec ve služební době. Pokud je státnímu zaměstnanci zasílána služební elektronická komunikace po skončení jeho služební doby, je státní zaměstnanec povinen na tuto komunikaci odpovědět v rámci své služební doby. Pokud má státní zaměstnanec přidělen služební telefon, je povinen být dostupný v rámci své služební doby.

Čl. 4

Informování o sladování

(1) Služební úřad informuje o možnostech sladování, a to způsobem ve služebním úřadu obvyklým. Služební úřad dále zajistí, aby tyto informace byly dostupné způsobem umožňujícím dálkový přístup. O možnostech sladování služební úřad informuje zpravidla

- a) žadatele o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo,
- b) státního zaměstnance přijatého do služebního poměru a zařazeného na služební místo nebo jmenovaného na služební místo představeného,
- c) státního zaměstnance při změně služebního poměru, která má vliv na možnosti sladování,
- d) státního zaměstnance před nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou,
- e) státního zaměstnance po skončení mateřské nebo rodičovské dovolené a

f) státního zaměstnance, který o to požádá.

(2) Informace podle tohoto článku poskytuje služební orgán nebo jím pověřený státní zaměstnanec.

Čl. 5

Informování státních zaměstnanců v souvislosti s čerpáním mateřské nebo rodičovské dovolené nebo neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku

(1) Služební orgán informuje státního zaměstnance před nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou a před začátkem čerpání neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku o jejich právech a povinnostech po dobu trvání mateřské nebo rodičovské dovolené nebo neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku. O právech a povinnostech služební úřad informuje způsobem ve služebním úřadu obvyklým.

(2) Informování podle odstavce 1 zahrnuje zejména sdělení k možnosti

- a) čerpání příspěvku z fondu sociálních a kulturních potřeb a jeho výši,
- b) přístupu k intranetu služebního úřadu,
- c) zpřístupnění adresy elektronické pošty zřízené služebním úřadem v době čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené nebo v době čerpání neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku,
- d) účasti na vzdělávání,
- e) účasti na kulturních, sportovních nebo jiných společenských akcích pořádaných služebním úřadem pro státní zaměstnance nebo jejich rodinné příslušníky,
- f) přístupu na pracoviště a
- g) požádat služební orgán o povolení výkonu jiné výdělečné činnosti než služby v průběhu trvání mateřské nebo rodičovské dovolené nebo neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku.

(3) Dojde-li ke změně informací poskytnutých státnímu zaměstnanci podle odstavce 1, služební orgán jej bez zbytečného odkladu o takové změně informuje a poskytne aktuální informace.

(4) Služební orgán informuje státního zaměstnance čerpajícího mateřskou nebo rodičovskou dovolenou nebo čerpajícího neplacené služební volno z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku (dále také „státní zaměstnanec – rodič“) o podstatných změnách v působnosti a organizaci služebního úřadu, možnostech vzdělávání a účasti na kulturních, sportovních nebo jiných společenských akcích pořádaných služebním úřadem pro státní zaměstnance nebo jejich rodinné příslušníky, má-li státní zaměstnanec o poskytování těchto informací zájem.

(5) Před nástupem státního zaměstnance na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou nebo před povolením čerpání neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku jej služební orgán požádá o vyjádření, zda má zájem o poskytování informací podle odstavce 4. Státní zaměstnanec – rodič může zájem o poskytování informací podle odstavce 4 projevit kdykoli v průběhu čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené nebo v průběhu čerpání neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let jeho věku nebo dříve projevový zájem odvolat. Státního zaměstnance – rodiče služební úřad informuje postupem podle § 183a zákona o státní službě, nedohodnou-li se jinak.

(6) Informace podle odstavce 4 jsou poskytovány v přiměřené době

- a) po podstatné změně v působnosti a organizaci služebního úřadu,
- b) před konáním vzdělávací akce,
- c) před konáním kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce pořádané služebním úřadem pro státní zaměstnance nebo jejich rodinné příslušníky.

(7) Služební orgán je povinen státního zaměstnance, který nastupuje po skončení čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené nebo neplaceného služebního volna z důvodu péče o dítě až do 4 let věku k výkonu služby, nejpozději v den nástupu do služby informovat podle § 30a odst. 3 zákona o státní službě. Shledá-li to účelným, poskytne služební orgán namísto informace podle věty první státnímu zaměstnanci informaci podle § 30a odst. 1 zákona o státní službě.

(8) Informace podle tohoto článku poskytuje služební orgán nebo jím pověřený státní zaměstnanec.

Čl. 6

Účast státních zaměstnanců – rodičů na vzdělávání

(1) Služební orgán umožní státnímu zaměstnanci – rodiči na jeho žádost účast na vzdělávání; při tom postupuje obdobně podle služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví rámcová pravidla pro vzdělávání ve služebních úřadech.

(2) Služební orgán zajistí, aby při postupu podle odstavce 1, nevznikaly nedůvodné rozdíly mezi státními zaměstnanci vykonávajícími službu a státními zaměstnanci – rodiči.

Čl. 7

Účast státních zaměstnanců – rodičů na kulturních, sportovních a jiných společenských akcích pořádaných služebním úřadem

Služební úřad umožní státnímu zaměstnanci – rodiči účast na kulturních, sportovních a jiných společenských akcích pořádaných služebním úřadem pro státní zaměstnance nebo jejich rodinné příslušníky.

Čl. 8

Přístup státních zaměstnanců – rodičů na pracoviště

Jestliže to nevylučuje povaha správních činností a dovolují-li to provozně-technické podmínky, služební úřad umožní státnímu zaměstnanci – rodiči přístup na pracoviště, a to v rámci obvyklé služební doby státních zaměstnanců v daném služebním úřadu.

Čl. 9

Mateřské školy, dětské skupiny, prostor pro krátkodobý pobyt dětí

(1) Služební úřad podle svých provozních možností a podle zájmu státních zaměstnanců

- a) zřizuje mateřskou školu, nebo předškolní vzdělávání zajišťuje prostřednictvím jiného zřizovatele,
- b) poskytuje službu péče o dítě v dětské skupině, nebo poskytování služby péče o dítě v dětské skupině zajišťuje prostřednictvím jiného zřizovatele, nebo
- c) vymezuje prostor pro krátkodobý pobyt dětí.

(2) Stanovenou kapacitu dětí v mateřské škole nebo dětské skupině naplňuje služební úřad přednostně z řad dětí, jejichž rodič nebo osoba o ně pečující je státním zaměstnancem služebního úřadu, který mateřskou školu zřizuje nebo službu péče o dítě v dětské skupině poskytuje nebo je zajišťuje.

Čl. 10

Výkon služby z jiného místa

(1) Státní zaměstnanec vykonává službu z jiného místa, než je jeho pracoviště

- a) na základě dohody o výkonu služby z jiného místa, nebo
- b) nařídil-li výkon služby z jiného místa státnímu zaměstnanci služební orgán na základě opatření orgánu veřejné moci.

(2) Výkon služby z jiného místa je rovnoprávný s výkonem služby na pracovišti.

Čl. 11

Dohoda o výkonu služby z jiného místa

(1) Návrh na uzavření dohody o výkonu služby z jiného místa, než je pracoviště státního zaměstnance (dále jen „dohoda“), může podat jak státní zaměstnanec, tak služební orgán. Na uzavření dohody není nárok.

(2) Služební orgán a státní zaměstnanec mohou uzavřít dohodu, pokud nejde o správní činnosti, u kterých je sjednání dohody vyloučeno, pracoviště v jiném místě výkonu

služby splňuje podmínky bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby a státní zaměstnanec má k dispozici nezbytné pracovní prostředky a vybavení pracoviště pro výkon služby z jiného místa.

(3) Vedle obecných náležitostí dohoda obsahuje alespoň

- a) určení jiného místa výkonu služby,
- b) časový rozsah, ve kterém státní zaměstnanec vykonává službu z jiného místa,
- c) způsob rozvržení směn při výkonu služby z jiného místa, včetně možnosti stanovení základního a volitelného úseku směny,
- d) dobu trvání dohody a
- e) ujednání o možnosti písemné výpovědi dohody kteroukoli ze smluvních stran z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu, včetně ujednání o výpovědní lhůtě a o počátku jejího běhu.

Čl. 12

Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby z jiného místa

(1) Státní zaměstnanec, se kterým byla sjednána dohoda, musí být před započítím výkonu služby z jiného místa prokazatelně proškolen o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby z jiného místa, popřípadě pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby z jiného místa mohou být součástí dohody, popřípadě tvořit její přílohu.

(2) Pracoviště v jiném místě výkonu služby musí splňovat podmínky bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby. V případě, že pracoviště v jiném místě výkonu služby přestane splňovat podmínky bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby, státní zaměstnanec nesmí službu z jiného místa vykonávat a je povinen bez zbytečného odkladu oznámit tuto skutečnost služebnímu orgánu prostřednictvím bezprostředně nadřízeného představeného.

(3) Služební úřad je oprávněn provést kontrolu pracoviště v jiném místě výkonu služby za účelem ověření plnění podmínek bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby, plnění povinností služebního úřadu a státního zaměstnance na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, včetně plnění povinností služebního úřadu při služebních úrazech, jen pokud bylo oprávnění provést kontrolu sjednáno v dohodě, nebo pokud dal státní zaměstnanec s provedením kontroly souhlas. Tuto kontrolu provádí zaměstnanec pověřený služebním úřadem případně za účasti zástupce odborové organizace a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci za podmínek sjednaných v dohodě a státní zaměstnanec je povinen ji strpět.

Čl. 13

Další povinnosti představeného při výkonu služby z jiného místa podřízeným státním zaměstnancem

Bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance, se kterým byla sjednána dohoda, je povinen během jeho výkonu služby z jiného místa zejména

- a) vést státního zaměstnance, ukládat mu služební úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat výkon jeho služby z jiného místa, dávat mu k tomu příkazy a poskytovat mu informace potřebné pro řádný výkon jeho služby se zohledněním skutečnosti, že státní zaměstnanec vykonává službu z jiného místa, a to zásadně se zohledněním zásady nedotknutelnosti soukromí a zásady ochrany před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života,
- b) využívat ke komunikaci se státním zaměstnancem komunikační prostředky dohodnuté se státním zaměstnancem,
- c) při řízení celého organizačního útvaru přiměřeně zohlednit skutečnost, že státní zaměstnanec vykonává službu z jiného místa; povinnost zajistit řádné plnění úkolů spadajících do působnosti organizačního útvaru nesmí být tímto postupem dotčena a
- d) bez zbytečného odkladu oznámit služebnímu orgánu změnu okolností, za kterých byla dohoda sjednána.

Čl. 14

Další povinnosti státního zaměstnance při výkonu služby z jiného místa

(1) Státní zaměstnanec, se kterým byla sjednána dohoda, je povinen během výkonu služby z jiného místa zejména

- a) plnit služební úkoly osobně, řádně a včas, jako by je plnil na pracovišti, a předat splněné služební úkoly způsobem dohodnutým s bezprostředně nadřízeným představeným,
- b) dostavit se v přiměřené lhůtě na příkaz představeného ke splnění služebního úkolu na pracoviště,
- c) informovat bezprostředně nadřízeného představeného o plnění služebních úkolů, je-li to žádoucí nebo je-li k tomu bezprostředně nadřízeným představeným vyzván,
- d) využívat ke komunikaci související s plněním služebních úkolů komunikační prostředky dohodnuté s bezprostředně nadřízeným představeným,
- e) dodržovat právní a vnitřní předpisy týkající se ochrany osobních údajů a kybernetické bezpečnosti,
- f) vést a předávat služebnímu orgánu prostřednictvím bezprostředně nadřízeného představeného údaje pro evidenci služební doby a

g) bez zbytečného odkladu oznámit služebnímu orgánu prostřednictvím bezprostředně nadřízeného představeného změnu okolností, za kterých byla dohoda sjednána.

(2) Se souhlasem bezprostředně nadřízeného představeného je státní zaměstnanec oprávněn vykonávat službu na pracovišti také v době, kdy je sjednán výkon služby z jiného místa.

Čl. 15

Nařízení výkonu služby z jiného místa

(1) Vedle obecných náležitostí písemné nařízení výkonu služby z jiného místa obsahuje

- a) označení opatření orgánu veřejné moci,
- b) určení jiného místa výkonu služby,
- c) časový rozsah, ve kterém státní zaměstnanec vykonává službu z jiného místa
- d) způsob rozvržení směn při výkonu služby z jiného místa, včetně možnosti stanovení základního a volitelného úseku směny, a
- e) dobu, na kterou se výkon služby z jiného místa nařizuje.

(2) Služební orgán smí státnímu zaměstnanci písemně nařídit výkon služby z jiného místa pouze z důvodu uvedeného v § 117a první větě zákona o státní službě, z jiných důvodů výkon služby z jiného místa nařídit nelze.

(3) Pro nařízený výkon služby z jiného místa platí čl. 10 odst. 2 a čl. 12 až 14 obdobně.

Čl. 16

Společná ustanovení

(1) Kde se v tomto služebním předpise používá termín „státní zaměstnanec“ nebo „zaměstnanec“, myslí se tím i „státní zaměstnankyně“ nebo „zaměstnankyně“.

(2) Pro účely tohoto služebního předpisu se v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 zákona o státní službě za státní zaměstnance považují i zaměstnanci v pracovním poměru vykonávající činnosti podle § 5 zákona o státní službě a osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby ve služebním úřadu. Výše uvedené pravidlo se neuplatní, pokud jde o práva a povinnosti osobní povahy vyplývající z pracovněprávního vztahu podle zákoníku práce nebo služebního poměru podle jiného zákona.

(3) Při použití nástrojů sladování služební orgán dbá na dodržování podmínek pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci.

Čl. 17

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 3/2019, k vytváření podmínek pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby.
2. Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2021, o bližších pravidlech pro výkon státní služby z jiného místa.

Čl. 18

Účinnost

Tento služební předpis nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2025.

Č.j. MV-182167-14/OSS-2024

Nejvyšší státní tajemník

PhDr. Jindřich FRYČ